

Darba grupas “Rekreācijas teritoriju ilgtspējīga apsaimniekošana” kopsavilkums

Pusotru stundu garajā diskusijā piedalījās rekreācijas telpu apsaimniekošanas speciālisti, pašvaldību, NVO un uzņēmumu pārstāvji. Diskusiju vadīja plānošanas uzņēmuma “Grupa93” vadītājs Neils Balgalis. Galvenais diskusijas mērķis bija noskaidrot teritoriju apsaimniekošanas prioritāros izaicinājumus.

Tikšanās laikā tika konstatētas sekojošas problēmas:

Trūkst kopīgas rekreatīvās telpas definīcijas; trūkst starpdisciplināras sadarbības starp privāto un publisko sektoru, kā arī starp, piemēram, dabas aizsardzības un atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem. Teritoriju apsaimniekošanā nereti novēro plānveidīguma un mērķtiecības trūkumu, vērojams nepārtrauktības trūkums apsaimniekošanas plānos. Tāpat diskusiju dalībnieki norādīja, ka trūkst regulējuma privātā un publiskā sektora sadarbībā rekreācijas teritoriju apsaimniekošanas jomā. Speciālisti norādījuši, ka pastāv virkne problēmu, kas saistās ar infrastruktūras uzturēšanu dabā. Vērojams rekreācijas slodzes nevienmērīgs sadalījums dažādās vietās. “Sabiedrība kā dabas un rekreācijas telpu patērētājs” ir valdošais attieksmes modelis, kas uzskatāms par neilgtspējīgu, taču pēc speciālistu novērojumiem ir dominējošais.

Tika izdalītas trīs galvenās problēmas, un katrai problēmai tika piedāvāti risinājumi:

1. Atkritumi un vandālisms dabā.

Problēma: atkritumu daudzums un to apsaimniekošana rada vides piesārņojumu.

Risinājumi:

- a) Īslaicīgi – regulāra atkritumu savākšana, ko nodrošina atbilstoša finansējuma pieejamība. Speciālisti prognozē, ka pēc 10-15 gadiem problēma krietni samazināsies.
- b) Turpināt izglītību par pieeju “Ko atnes, to aiznes”.
- c) Atkritumu monitorings un darbs ar mērķauditoriju. Sadarbība ar uzņēmumiem, kuru radīto produktu atkritumi nonāk mežā, tā sekmējot korporatīvo atbildību.
- d) Uzstādīt ārtelpai atbilstošus un kvalitatīvus elementus, kas droši pret vandālismu.
- e) Uzstādot jaunus elementus, ir jāparedz līdzekļi to uzturēšanai.
- f) Vietējo iedzīvotāju iesaiste, veidojot jaunus ārtelpas elementus.
- g) Kameru uzstādīšana.

2. Ilgtspējas izglītība.

Problēma: ir novērots, ka Latvijas iedzīvotāju, uzņēmēju, apsaimniekotāju vidū trūkst kopīgas izpratnes par ilgtspējas jēdziena būtību un praktisko nozīmi.

Risinājumi:

- a) Skaidra ilgtspējības definīcija dabas tūrismā.
- b) Pozitīvas prakses demonstrēšana uzņēmējdarbībā un valsts, pašvaldību pārvaldē, pozitīvo piemēru novērtēšanas komunikācija.
- c) Ilgtspējības (sustainability) priekšmeta integrēšana formālajās un neformālajās apmācību studiju programmās vidusskolās un augstskolās.

3. Vienotas vadlīnijas.

Problēma: ir vairākas iestādes un nevalstiskās organizācijas, kas veido atšķirīgas vadlīnijas par iešanu un uzturēšanos dabā. Būtu nepieciešams ieviest vienas, kopējas vadlīnijas.

Risinājumi:

- a) Sadarbība starp NVO, Ekonomikas ministriju un VARAM sākuma stadijā, vadošā partnera noteikšana.
- b) Starpdisciplināras darba grupas izveide un vadlīniju izstrāde.
- c) Vadlīniju ieviešanas kampaņa.

Darba grupas dalībnieki tika lūgti minēt veiksmīgos piemērus rekreācijas teritoriju apsaimniekošanā. Tika pieminētas šādas teritorijas, projekti un aktivitātes:

- Ogres zilie kalni,
- Ķemeru nacionālais parks,
- Latvijas valsts mežu atpūtas vietas,
- Aklā purva dabas taka,
- Niedrāja ezers,
- Rīgas mežu motociklistu trases,
- Tērvetes dabas takas,
- Lubānas mitrājs,
- “Enter Gauja”,
- “Jūrtaka”,
- Ekoskolas,
- Zaļo karogu programma.